

Izginil

Na mariborsko policijo je prišla pred kratkim Elizabeta Terzan in prijavila, da je njen mož že 14 dni poprej odšel na kliniko za ušesne bolezni v Zagreb na zdravljenje. Ker ni bilo od njega nobenega slega,

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Brez naslova

Sedanji zastoj v obratu industrije te dežele je nastal lanskega oktobra in se trdovratno nadaljuje. Mnogi, ki so bili v jeseni odslovljeni le začasno, so se vedno brez dela. Računa se, da je točasno nekako 12 milijonov ljudi brez dela. Zastoj je nastal največ iz razloga, ker so hoteli bogati industrijski magnati ponagajati predsedniku Rooseveltu. Slednji je bil odredil javno štetje brezposelnih, obenem je začel znižavati obrat javnih del. Na njegov apel, da naj industrija pokaže nekoliko dobre volje in skuša zaposliti kolikor največ mogoče brezposelnih, je bil rezultat ravno nasproten. Jeklarska industrija je začela zmanjšavati obrat, isto je začela izvajati avtomobilska industrija in druge industrije so sledile. Čule so se tolažbe, da se bo obrat zvišal po novem letu, a vse te tolažbe so ostale le pri samih besedah. Zdaj tožijo še vedno s spomladjo, ki je že tukaj, pa je le še vedno vse kilavo in delo se kar ne odpre. Vlada je vsled tega zopet primorana trošiti nadaljne bilijone za javna dela. Predsednik je določil, da se potroši v tem poletju od štiri do pet bilijonov dolarjev za javna dela.

Mnogi ugibajo in navajajo vsakovrstne vzroke in razlage istih, zakaj namreč obrat v industriji ne oživi v polni razmah. General Johnson, bivši upravitelj NRA je te dni podal naslednjo izjavo v New Yorku: "Ameriške industrijalce in trgovce danes straši misel, da se vlada preveč vtika v business. Industrijalec danes prav nič ne ve in vedeti ne more, kake cene bodo jutri materialu, kake bodo plače, kake davke mu bodo predpisali jutri. Stoji v negotovosti in mu je nemogoče napraviti praktičen proračun in poslovni načrt. V tej negotovosti stoji s svojim premoženjem in kapitalom pred vlado, da mu diktira in ukazuje. Če pomislim to, se prav nič ne čudim, če vidim, da industrijalci stavkajo s svojim kapitalom. In tega se boji nekako tudi vsak povprečen Amerikanec. Kakor ku-ga gre od državljana do državljana. Eden bi rad kupil nov avtomobil, pa vidi kako se cinca, da se delo ne odpira, začne misliti in se premisli iz razloga, da bo denar potreboval za bolj nujne stvari. Tako ravna po tem stotisoči in s tem pada zahteva po blagu, v tovarnah kjer blago izdelujejo pada pa delo in zaposlevanje in s tem zaslužek. In kriza se veča in veča iz dneva v dan." Dobra razlaga, le tega ne pove slavn general, da se od vlade pričakuje, da skrbi za brezposelne in podpore potrebne. Ako se vladi predpisuje to dolžnost, potem se ji mora dati tudi pravice, da uporablja sredstva, ki so ji na razpolago, pa da tudi skrbi za pridobivanje takih sredstev. Kaj, ko bi sitni kritiki tudi povedali predsedniku, kak dober nasvet in način, ki naj bi bil boljši od njegovega, mesto, da samo kritikujejo.

dari Stalin v Rusiji. Dotični grajščak je doživel strašno maščevanje. Ljudje vedo povedati, da so ga moški ujeli in privezali na najmočnejšega bika z glavo navzdol in ga spustili v črno noč. Vsak nasilnik doživi svoj dan. Tudi Stalin ga bo. Že to je velika kazen zanj, če ima kaj vesti, kadar mu prihajajo na misel žrtve, ki jih je 'počistil' v Rusiji. Ne samo te zadnje žrtve, ampak tudi vsi tisti stotisoči, ki so bili pobiti zlasti radi verskih prepričanj. Tudi Stalin bo prejel plačilo in doživel svoj dan!

KAJ PIŠEJO IZ SEVERNE MINNESOTE

Gilbert, Minn.

Tudi jaz bi vam rada poslala nekaj novic iz naše severne dežele, zato sem se spravila k pisanju. Najprej poročam, da smo imeli letos prav lepo zimo, v kateri smo prihranili veliko kurjave. Seveda, večini je pritisnil mraz, pa ni trajal dolgo kot ponavadi, pa se je zopet na bolje obrnilo, da se niso ljudje preveč pritoževali nad mrazom. Marsikateri je rekel, da že dolgo ne pomni tako lepe zime. Tudi jaz se spominjam, da ko sem prišla na Gilbert 20. marca leta 1910, da je bilo tudi takrat nekako tako lepo kot letos. Toda eno leto poprej, leta 1909, ko sem prišla iz starega kraja na Chicago, je bil tak mraz, da sem mislila, da bom kar med potjo zmrznila. Pri nas v starem kraju ni bilo tako hude zime, nismo imeli rekavice na rokah in tudi ne gumijastih čevljev. Pri nas na kmetih, smo ženske nosile kar samo "čizme", pa sem dostikrat šla po dve ali tri ure hoda in me ni nič zeblo. Toda, v starem kraju smo bili ljudje menda bolj vajeni tako mraza, kot tudi vročine. Tukaj, če gre dva bloka daleč, ali tri, pa nekateri že jamirajo, kako daleč je treba hoditi.

Pa, naj bo o tem dovolj in bom povedala, da smo imeli letos že dva kino party za cerkev. Prvega so imeli sami moške in fantje in darovali čisti dobček za cerkev sv. Jožefa. Druga smo priredile žene in dekleta, katere so tudi pridno pomagale. Bile so jako lepe nagrade in ljudje so bili zadovoljni. Je bilo prav zanimivo, kajti vsakdo je pričakoval da bo dobil najboljšo nagrado, pa je marsikatero izpodletelo. Če pa kdo ni dobil, je bil lahko vseeno zadovoljen, saj je šel denar za dobro stvar, za cerkev. Zenske smo pri svoji prireditvi moške nekoliko potolkle, to je, da smo napravile več čistega, kot oni. Moški so napravili \$130.00, me ženske pa \$195.00. Pa se ne smem preveč hvallati, da se možem ne zameri valiti, da se prireditev se vidim. — Iz teh zelo naklonjenih, da so farani Rev. Schweigertju, kakor tudi Father Durkertju, kakor tudi seveda tudi mi. Dobe se pa tako, ki se za cerkev ne brigajo in jim tudi najtoplejše sonce ne ogreje njih

src in jih tudi ne ganejo lepe postne pridige na radio, katere imajo naš Father Schweigert vsako nedeljo popoldne ob 4:30 v slovenskem jeziku, za kar smo jim prav hvaležni in tiste pol ure vse prehitro mine. Najbolj so jim pa hvaležni naši bolniki, ki jim je tako omogočeno poslušati božjo besedo, četudi ne morejo v cerkev. Povsod se pohvalijo, da poslušajo lepe pridige. Bolnikov imamo letos namreč precej, katerim želimo skorajšnjega zdravlja.

Se nekaj bom zapisala in polagala na srce zlasti našim gilbertskim naročnikom in sicer to, da bi vsak dobil vsaj po enega novega še ta mesec, dokler traja kampanja za Amerikanski Slovenec, da ne bomo z našimi kandidatom najzadnji. Saj vam je znano, da smo izbrali za kampanjskega kandidata Father Fr. Schweigerta, našega g. župnika. Pokažimo svojo hvaležnost do njih s tem, da mu poklonimo kolikor mogoče velik glasov, da bomo koncem letošnje kampanje prvi, ne pa zadnji. Vsi na delo in zmaga bo naša. — Ob enem se vsem zastopnikom prav lepo zahvaljujem, kateri ste dali ali kateri se bote dali svoje glasove za našega kandidata. Največ bote pomagali listu, kakor tudi našemu kandidatu s tem, da dobite nove naročnike. — Naj se ob enem zahvalim še tudi tem naročnikom, ki so mi plačali svojo naročnino, že vnaprej, predno jim je naročnina na list potekla. To so storili pač za to, ker je vsak dolar štel precej več glasov do 15. marca. In s tem so pomagali pomoziti glasove našemu kandidatu. Hvala vam, ki ste to storili. Ko sem oni dan hodila od hiše do hiše, sem hvalila, da bi čim več nabrala pred zaključkom prve polovice kampanje. Hvala še enkrat.

Moram še nekaj zapisati o letošnjem marcu. Celi mesec je bil prav lep in ljudje so glasno hvalili, kako lep je letošnji marec. Pa ni dobro hvaliti nobene reči pred koncem, da se v slabo ne obrne. Da je to res, smo videli na letošnjem marcu, ki je proti koncu prav nerodno zvil svoj rep. Tridesetega popoldne je začelo na lahko deževati, ponoči se je pa spremenil ta dež v sneg in smo zopet bili sredi zime. Tako se je ta predčasna hvala

sprevrkla naenkrat v grajo.

Se eno storičo bom povedala in sicer o košu. Ko sem bila še jaz doma v starem kraju, se je enkrat pred pustom oženil sin nekega kmeta in oče mu je izročil gospodarstvo. Ker je pa bilo še veliko časa do pomladanskega dela, je začel mladi gospodar plesti koše, v katerih so potem nosili dostikrat gnoj na njive, kajti svet je tam hribovit. Ko je spletel za vsakega člana družine po enega, se je lotil še zadnjega in sicer za svojo ženo, katerega je napravil prav lično. Ko pride mlada žena okoli ga vpraša, čigav bo ta koš, ki je najbolj ličen in priročen, ji mož odgovori s ponosom da bo za njo, s katerim bo nosila gnoj v breg. Žena je pa skočila na koš in ga polomila ter možu odgovorila, da še nikoli ni nosila gnoja in ga tudi ne bo. — Na to zgodbo, ki je resnična, sem se spomnila pri tem mojem dopisu in sicer za to, ker bi jaz prav tako napravila z onim uredniškim košem, ki požre toliko dopisov, da bi potem nobenega več ne mogel požreti. — Uredništvo in vsem čitateljem tega lista tukaj in v stari domovini prav vesele velikonočne praznike in obilo piruhov.

Josephine Ulčar

PRIPOROČILO JOLIETSKIM ROJAKOM

Joliet, Ill.

Danes v soboto 9. aprila bo na zapadni strani mesta Joliet v 86 distriktu posebno zanimanje pri volitvah za šolskega nadzornika, za katerega kandidira naš slovenski rojak John Libershar. — Pri teh volitvah bo lahko voliti, ker ne bo posebnih strankinih volilnih listkov, ampak bo vse na enem.

Velika večina naših slovenskih staršev pošilja in še pošilja svoje otroke v našo tarno šolo sv. Jožefa, katero zdržujejo z mesečnimi prispevki, daj ob enem tudi plačajo davke za javne šole prav tako kot oni, ki jih ne rabijo. Zato bi se morali malo bolj zanimati, da si iz takih zavodov, katere podpiramo s svojim denarjem, a se jih ne poslužujemo, dobimo kake druge koristi. To bomo dosegli najboljše na ta način, da postavimo v šolski odbor svojega rojaka, ki bo pošteno in pravično zastopal vse davkoplačevalce v omenjenem distriktu. Sedaj imamo za to najboljšo priliko, da si ga ob sedanjih volitvah izvolimo.

Kot jaz osebno poznam rojaka John Libersharja, je on najbolj sposoben za ta urad, ker kot ga poznate tudi drugi, je v službi katero sedaj opravlja pri prodaji oblek, uslužen in postrežljiv in hoče vsakega zadovoljiti ob vsaki priliki kadar mu je bila dana. Pa je tudi drugače podjeten in se zanimala za naše politično življenje in želi povsod, kjer mu je le mogoče, pomagati k uspehom. Zato ga rojakom zelo priporočam.

Torej danes je vam rojaki v 86 distriktu dana prilika, da

rojaku Libersharju skazete nekoliko priznanja za njegovo preteklo zanimanje pri napredku našega naroda s tem, da storite svojo narodno in državljansko dolžnost in ga izvolite v urad šolskega nadzornika. — Narodni pozdrav.

John L. Živetz, Jr.

NEKOLIKO SPREMEMBE

Bridgeville, Pa.

Kot je bilo sporočano, da imajo članica Materinega društva skupno spoved v soboto 9. aprila in drugi dan v nedeljo skupno sv. obhajilo, moram glede tega nekoliko popraviti in sicer v toliko, da bodo Father Dominik spovedovali samo v soboto večer od 7. pa do 10. ure in še isti večer odšli. Radi boleznii Fathra Vrhunca morajo namreč biti doma na fari. Katera torej hoče opraviti spoved pri omenjenem slovenskem duhovniku, naj skrbi, da bo ob zgoraj omenjenem času v cerkvi.

Nadalje se naznanja, da pride Mr. A. Grdina na belo nedeljo 24. aprila k nam s slikami. Kot je sedaj določeno, se bo pričelo kazanje slik ob 8. zvečer po novem času. Vstopnina, bo samo pet grošev, za otroke pa samo dva groša. Tiketi so v delu in ko bodo gotovi, jih bom razdelila okrog, potem bomo videli katera zna bolj prodajati. Tista, ki jih proda dvajset, ima prosto vstopnino. — Glede kazanja slik bo še bolj natančno poročano. — Ostanite zdravi.

M. U.

PRIJATELJICAM PUEBLSKE ZASTOPNICE "AM. SLOVENCA"

Pueblo, Colo.

Živim zunaj Puebla na farmah in sem čitala, da je zadel bolezen našo dobro zastopnico in prijateljico Mrs. Jožefino Meglen, katere je v vsaki kampanji tega lista bila tako aktivna in je take bombe metala proti Chicagi, da je prav v vsaki kampanji odnesla kako glavno nagrado. Ko sem na to mislila mi je prišla misel v glavo, da je nas njenih prijateljic dolžnost, da ji zdaj, ko sama ne more okrog,

kakor bi rada, nekoliko pomagamo. Zato apeliram na vse njene prijateljice v Pueblo, zganite se! Ve se dvignite vsaka kak večer in pojdite okrog naročnikov in nenaročnikov za naročnino, seveda vse to opravimo v imenu naše zastopnice, ki je bolna in sama ne more okrog. Potem bomo pa poslale skupaj bombo v imenu naše zastopnice tja v Chicago. Ne pustimo, da ne bi tudi to pot Puebla dobila kake nagrade. Pokažimo se kot res prijateljice naši dobri sestre Mrs. Meglen. Kaj pravite ve druge o tem?

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam, naši zastopnici pa želim, da čimprej okreva in ozdravi.

Naročnica

SLOVENCIM ZMAGAL V OBČINSKIH VOLITVAH

Willard, Wis.

Zadnji torek dne 5. aprila so se tukaj vršile običajne občinske volitve. Izid istih je bil za našo občino sledeči: Za župana je bil ponovno izvoljen Arthur J. Klarich, sin našega rojaka Mr. Martina Klaricha, bivšega večletnega župana naše občine.

V razne druge občinske odbore so bili izvoljeni še sledeči naši rojaki: Anton Fortuna, Anton Trunkel, Sr., Steve Plautz, John Lesar, Martin Kirn, John Rovtar in Louis Fortuna.

Na novo kakor tudi ponovno izvoljenimi našimi rojaki iskrene častitke vsem želeč mnogo uspeha v delokrogu za našo občino.

F. P.

NAJVIŠJI VRH, NAJDAJŠA REKA

Priključitev Avstrije k Nemčiji ima za posledico tudi važne zemljepisne spremembe. Dosljej je bila najvišja gora Nemčije Zugspitze, odslej je to Veliki Klek (Grossglockner) v Velikih Turah. Vrh meri v višino 3798 m. Dunaj teče zdaj od svojega izvira do Bratislave po nemškem državnem ozemlju. Drugo največje nemško mesto ni več Hamburg, ampak Dunaj.

ZA PIRUHE

bo poslal marsikdo svojim domačim v stari kraj kak dar. Mi pošiljamo denar in stari kraj in druge dele sveta zanesljivo in točno že več let. Denar dobijo prejemniki na dom potom pošte brez vsakega odbitka. Pošljite vašim velikonočna darila pravočasno. Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:	V ITALIJO:
Za \$ 2.55.....100 Din	Za \$ 6.50.....100 Lir
Za \$ 5.00.....200 Din	Za \$ 12.25.....200 Lir
Za \$ 7.20.....300 Din	Za \$ 30.00.....500 Lir
Za \$ 10.00.....420 Din	Za \$ 57.00.....1000 Lir
Za \$ 11.65.....500 Din	Za \$ 112.50.....2000 Lir
Za \$ 23.00.....1000 Din	Za \$ 167.50.....3000 Lir

Pri večjih svotah poseben popust.

ZA IZPLAČILA V DOLARJIH:
Za \$5.00 pošljite.....\$5.75 Za \$10.00 pošljite.....\$10.55
Za \$25.00 pošljite.....\$26.00

Vsa pisma pošljite na:

John Jerich

1849 W. CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(95)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Pilot Brown se je v trenutku, ko se je princova roka dotaknila ročaja sekire začel v spanju obračati in izgledalo je, da se bo prebudil, kar je prince navdalo s silnim strahom. Toda Brown se je kmalu umiril in mirno nadaljeval spanje. To je videl princ, ki je naglo pograbil sekiro in jo dvignil...

Nekoliko istočasno je mala opica Nkima hitela skozi večerje dolj in dolj skozi divjo džunglo proti severu in podila velikonočno čudnega ptica, kar ji je bilo v veliko zabavo. S seboj je še vedno nosila palico in na koncu pismo, ki je bilo tako važno za Tarzana. Kako lahko ga neumna opica izgubi!

Naenkrat je čudni ptic izpustil izpred oči in naj se je še tako ozirala, nikjer ga ni bilo. Njegov pozornost je pa naenkrat zopet vzbudilo pismo, ki ga je imela na koncu palice in spominjala se je, da ga ponese Tarzanu. Toda v tem trenutku se je zopet zagledala v nenavaden prizor sredi džungle.

Da bi stvar bolje ogledala, je stopila z drevesa na tla in se približala kolikor mogoče opretno. Še nikoli ni v svojem življenju videla tako čudnega belega človeka. Njegov pogled jo je navdajal s strahom, zato je še bolj opretno hodila. Kako vse lepša je bila ona ženska poleg čudnega moža!

V Rusiji je zdaj Stalin nudo počistil. In počistil samo demokracijo in svobodo, marveč tudi vse komunistične voditelje. Stalin je prav takega tipa, kakor je bil neki krovoločni francoski grajščak, ki je začasa fevdalstva kraljeval v svoji okolici in dal vsakega moškega, ki je bil lepši od njega spraviti s poti. Ko ga je nekoč obiskal neki plemenitaš iz daljnega kraja, se mu je izrazil: "V mejah moje oblasti sva samo dva gospodarja. Jaz nad ljudmi, naš grajski petelin pa nad kurami." Podobno gospo-

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Nikar ne govori!" je dejal Blakeney malomarno. "Ni kaj odpuščati. Le pozabiti se ne sme to in ono. Na primer dolžnost, ki jo imaš do članov lige, pokorščino, ki si jo prisegel, čast, ki si jo moraš ohraniti —"

"Čisto zmeden, čisto nor sem bil, Percy! O da bi ti vedel, kaj ona zame pomeni!"

Percy se je smejal, brezbrizno ravno dušno, kakor se je smejal vsikdar, če je hotel svoje prave občutke in misli skriti nepoklicanim ljudem ali pa celo lastnim prijateljem.

"E-hm —, takih reči jaz prav nič ne razumem! Saj si sam dejal, da ne vem, kaj je ljubezen. V tem oziru imam polževo kri —"

Pa vsaj to mi moraš priznati, da besedo držim. Ali ti nisem sinoči obljubil, da bom skrbel za gospodično Lange? Misli sem si, da bodo prišli po njo, v trenutku, ko sem čul tvojo povest. Upal sem, da pridem še pred Heronom v njeno stanovanje. Pa na vso nesrečo sem bil za malo manj ko pol ure prepozen.

Gospodična Lange je v ječi, Armand! Pa zakaj bi meni ne zaupal še dalje? Ali nismo uspeli, jaz in moji prijatelji že v težavnejših prilikah?

Ne boj se! Nič hudega ne bodo storili njej!" je dejal s poudarkom. "Besedo ti dam na to! Le za vabo jo potrebujejo.

Tebe hočejo imeti, tebe z njeno pomočjo. Ti pa bi naj bil vaba, da ujamejo mene —"

Zaupaj meni, Armand! Veliko zahtevam, vem. Kajti zaupati mi moraš, kar ti je najdražje na svetu. In slepo me boš moral ubogati! Če ne —, ne bom mogel izpolniti dane besede."

"Kaj hočeš da naj storim?"

"Najprvo, da odideš nemudoma ven iz Pariza. Tukaj v mestu je vsak trenutek nevaren — o ne za tebe!" je ustavil Armand, ki je hotel ugovarjati. "Ne za tebe, nevaren je za druge — in za naše načrte."

"Ampak — kako naj odidem iz Pariza, ko pa je ona —!"

"— pod mojim varstvom!" ga je Percy mirno prekinil. "Ne bo tako strašno težko!"

Beži beži!" mu je prijazno položil roko na ramo. "Prepričaj se boš, da nisem tak krut brezsrčen —! Pa saj veš, da moram misliti tudi na tovaršice, da moram skrbeti za njihovo varnost. In za otroka."

Zaenkrat te v St. Germain ne bom poslal. Pojdi doli v pritličje. Tam boš našel sveženj preproste delavske obleke. Vidim namreč, da si najbrž izgubil sveženj, ki si ga sinoči vzel seboj. V škafli poleg obleke boš našel tudi izkaznice.

Vzemi sveženj z obleko ter izkaznico, ki odgovarja tvojim vlogi, pa odidi takoj k vratom La Valette. Si razumel —?"

"Da da!" je pritrdjeval Armand vneto. "Foulkesu in Dewhurstu naj se pridruži. To mi hočeš naročiti, kajne?"

"Da! Našel ju boš pri kanalu. Premog prekladata. Poskusi da dobiš ugodno priliko in povej jima, naj gre Dewhurst takoj v St. Germain mesto tebe. Ti pa ostani pri Andreju."

"Razumem! — Ampak, kako bo lord

Dewhurst našel St. Germain in Hastingsa?"

"Zanj se ti nikar ne boj! Šel bo, kamor ga pošljem in našel bo svojo pot. Ti le stori, kar tebi naročam, pa pusti Antona, da sam zase skrbi!"

Sedaj pa," je nadaljeval resnobno, "glej da izgineš iz Pariza! Čimpreje, tem bolje za nas vse!"

Kakor si čul, te pošiljam k vratom La Valette. Ni daleč. Blizu mene boš. Počakaj trdo pri vratih uro po solnčnem zapadu. Skušal bom, da ti prinesem novice od gospodične Lange —"

Armand ni zinil.

Pri vsaki Percyjevi besedi ga je bilo hujše sram. Zavedal se je, kako malo se mu sme zaupati, kako nevreden je nesebične Percyjeve skrbljivosti.

Zahvaliti se mu je hotel. Pa beseda mu je zamrla na ustih.

Čutil je da bi zahvala ne bila na mestu. Angleži ne poznajo ali nočejo poznati čuvstev, je premišljeval. In tale njegov svak je bil v zadevah sreča res prave polževe krvi.

Sam je bil seve čisto drugačen.

Francoska kri se je pretakala po njegovih žilah. Občutljivih živcev je bil, živahne domišljije čuvstven. Občudoval je svojega vodjo, obenem pa bi bil dal življenje za Ivanko.

Kako rad bi bil ravnodušen in malomarnen, kako rad bi se bil šalil, kakor sta se Andrej in lord Anton sinoči šalila in se veselila nevarnega posla —

Toda kako naj bo ravnodušen, kako naj bo dobre volje in naj se smeji, ko pa je bilo njegovo srce polno ljubezni do Ivanke, polno skrbi za njeno varnost —!

Videl je, da se Percy zabava na njegov račun. Njegove oči so bile tako hudomušne —!

Sram ga je bilo, skušal se je otresti nemira, trudil se je, da bi kazal ravnodušnost in brezbriznost, pa vkljub vsemu mu je iz oči in obraza gledal strah za Ivanko, mu je govorila mila, nema prošnja, na mu Percy pomaga.

"Dal sem ti besedo, Armand," mu je rekel kakor v odgovor na njegovo nemo prošnjo. "Ali nočeš tudi ti meni zaupati, kakor mi zaupajo drugi —?"

In nato se je mahoma spet spremenil v resnovega, pokorščine vajenega vodjo. Pokazal je na zemljevid in rekel:

"Ne pozabi na vrata La Valette in na pot h kanalu! Poišči Foulkesa kakor hitro moreš in pošlji Toneta v St. Germain, ti pa počakaj do noči pri vratih na moje novice o gospodični Lange!"

"Bog ti povrni, Percy!" je dejal Armand vneto. "In — z Bogom!"

"Z Bogom, prijatelj! Brž se preobleci in glej, da v četrt uri odideš odtod!"

Spremljal je Armanda do vrat in jih zaprl za njim.

Stopil je k oknu in ga odprl. Malomarnost in dobra volja sta izginila iz njegovega obraza, negotovost in nemir sta mu zaorala globoko brazdo na čelo, bridek vzdih, poln nevolje in razočaranja, se mu je izvil iz prsi —

(Dalje prih.)

ZDRAVSTVO

NEVARNE BOLEZNI SREDNJIH LET

Številni listi ugotavljajo, da reši zdravniška veda vsako leto okrog 800.000 človeških življenj, ki bi bila še ob začetku tega stoletja zapisana smrti. Do tega zaključka je prišel glavni zdravnik zvezne zdravstvene službe, dr. Thomas Parran.

Mož ugotavlja pred vsem, da je umrljivost od l. 1900., ko je znašala še 17.6 na tisoč prebivalcev, padla na 10.9 v predlanskem letu. Kakor se kaže tudi v drugih deželah, je cela vrsta bolezni, ki so nekoč na veliko ugonabliale človeštvo, izgubila mnogo učinkovitosti. Davica, koliki, črevesna vnetja, legar, škrlatinka in jetika, ki so leta 1900 zahtevale še nad 400 smrtnih žrtev na vsakih 100.000 prebivalcev, zahtevajo danes manj nego 300 žrtev na isto število ljudi. Poseben uspeh je imela borba proti otroškim boleznim. Črne koze, ki spadajo tudi sem, so l. 1900. izkazovale umrljivost 1.9 na 100.000 ljudi, danes pa manj nego 0.1. Za pljučnico in influenco se je umrljivost znižala v istem razdobju od 203.4 na 104 za vsakih 100.000 prebivalcev. Samo za pet skupin bolezni se je umrljivost znižala za 410.000 oseb.

Nasprotno pa ugotavlja dr. Parran, da umrljivost za bolezni srednjih in starih let čedalje bolj narašča. Tako so ra-

kasta obolenja imela l. 1900. umrljivost 63., l. 1935. pa 107.9, srčne bolezni l. 1900. 132.1, 1935. 213.1. To je povzročilo, ki ga v ostalem opazujejo tudi v drugih deželah. Kot Američan mora dr. Parran pristeti še eno "bolezen odraslih", namreč avtomobilske nezgode, ki so l. 1900. zahtevale 0 smrtnih žrtev na 100.000 prebivalcev, 1935 pa 28.2.

Iz svojih števk izvaja vodja zvezne zdravstvene službe, da se mora zdravniška veda danes, v nasprotju s položajem ob prelomu stoletja, obrniti pred vsem proti boleznim zrelih let, ne toliko proti otroškim boleznim. V toliko so se problemi zdravstvenega skrbstva v tretjini stoletja spremenili.

PAR ZDRAVNIŠKIH

Antipatija mnogih pacientov zoper zdravnike bolniških blagaj izira iz tega, da se ti zdravniki ne zanimajo samo za ugotovitev bolezni, temveč tudi za ugotovitev zdravlja.

Medicinske znanosti se ne moreš naučiti, vendar pa jo lahko pozabiš.

POSLUŠAJTE PALANDECH'S TRAVEL BUREAU Folklore Radio Program

Every Sunday from 1 to 2 P. M.
Station WWAE — 1200 kilocycles

Velikonočne razglednice

tiskane v slovenskem jeziku imamo v zalogi:

VELIKE RAZGLEDNICE z lepimi slikami, s slovenskim pozdravom v kuvertah stanejo komad po10 centov

MALE RAZGLEDNICE v obliki dopisnic, pa stanejo po 5 centov komad, ducat pa40c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

DVA KRASNA PREDMETA

Narejena z nezlomljive medenine, ki se ne ubije.

Ta je krasni oltarček, ki ga vidite na tej sliki je 9 in pol inčev visok. Vlit z medenine, ki se ne ubije, če pade z rok. Barvan trpežno z krasnimi barvami. S tem oltarčkom gre skupaj krasen kip Marije, Presv. Srca Jezusovega, ali pa Male Cvetke sv. Terezije. Tudi kipi so vlit iz nezlomljive medenine.

Cena \$2.00

— V vašem domu je gotovo prostor za ta lepi oltarček, ki bo vam okrasil vaš dom.

"GOD BLESS OUR HOME"

To je krasna "platica" vilita iz iz nezlomljive medenine. Krasno barvana v "Ivory" (slonokoščene) barve, z rdečim Božjim Srcem sredi, ali pa zlate barve. Platica je pravi kras za vsako hišo. Lep kras bo to za vaše sobe.

Cena 75c

Oba navedena predmeta si lahko naročite tudi po pošti. Vse kar je treba je, da naročilu priložite potrebni znesek in zraven omenite natančno kateri kip izmed navedenih treh želite z oltarčkom, ali Marijinega, Presv. Srca Jezusovega ali Male Cvetke sv. Terezije in poslati se bo vam naročilo po vaši želji. Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Buknilo je na dan.

Večkrat sem že zapisal, da so edini pravi avstrijski patriotje le zavedni koroški Slovenci, pri drugih je vse bolj neki "šajna". Zdaj se je razvil. Težko, da bi se kaj izpremenilo, ko se je tako izpremenilo. Nekaj slabih poizkusov je bilo, zdaj je zajel val vse. Za četrt ure so na Dunaju zvonili, ko je prišel Hitler, in brčkone zvonili povsod. Sicer moramo pri sodbi o zvonjenju biti zelo previdni, ker mnogokrat smo pač morali zvoniti, ko smo jokali. Morda je jok kak zvon med koroškimi Slovenci, kje drugje težko.

Kako je tostran Karavank? Hitler se ne bo ustavil, ustavil ga pa tudi ne bo lahko kdo. Kako je tostran Karavank, o tem še nisem videl vesti, ko to pišem, pač pa sem že pred meseci pouzel iz nekega pisma iz slovenskih krogov in prav tam doli iz Dolenjskega, da Srbom nočejo plačati nobenih davkov, ker upajo, da bodo itak kmalu prišli pod Nemca. Upajo, prosim, ne morda, da se bojijo.

To naj za danes zadostuje.

Ruska zagonetka.

Kdo more izvedeti pri procesih pravo in golo resnico? Sodba se ravna po simpatijah, po strankarski opredeljenosti, ko ni mogoče dognati vse resnice. Morda bo resnično dojeno: Buharin, Rykoff, Yagoda, Rakovsky... to so glavni obtoženci. Krasna ruska imena, pa noben ni pravi Rus. Nič antisemitizma. Dalje utegne biti res, da so hoteli Rusijo ali ko se Rusije prodati. Kaj so to, kaj, ako to res? Rebeli? Ne. Rebel je, kdor se ustavlja kak vlad, ampak rebel je lahko na pravem. Rebeli so bili naši amerikanski revolucionarji, in v Španiji so zdaj rebeli na obeh straneh. Amerikanci pa niso bili izdajalci, in v Španiji ni izdajalcev. Izdajalec je, kdor hoče domovino prodati za lasten dobiček, in to se očita tem ruskim (?) obtožencem. Ako so res izdajalci, se prikaže proces v popolnoma drugi luči, in če izgubijo glave, to zaslužijo, sentimentalnost, da so bili "stari revolucionarji", ni na mestu.

Tudi rebel lahko zapade smrtni kazni. Trojna okoliščina je merodajna. Ako je bil rebel na krivem, ni treba o njem nobenih besed. Ako pa je zastopal povsem pravično stvar zoper očitno krivico, je pa rabil in se posluževal nemoralnih sredstev, umora, po-

žiga. Je enako za njega dejanje, dobi je, kar je zaslužil. Če pa zastopa rebel povsem pravično stvar zoper nasilno krivico, in zapade smrti, potem stopi njegova zadeva v popolnoma drugačno luč. Svet ne razločuje preveč natančno, posebno, ako rebel uspe, ampak navadno vsaj svet postavlja sijajne spomenike takim rebelom, ki so uspeli, pa obenem zastopali tudi dobro in pravično stvar zoper nasilstvo. V "osvobojenih" deželah imamo vse polno takih in mestoma krasnih spomenikov takim rebelom. Tako moremo soditi sicer le mi ljudje, se pa moremo pri tem tudi motiti, rebelstvo pa more soditi povsem pravilno le višji sodnik. Ni vsak junak, ko se mu postavi kak spomenik. Izdajalcem pa niti svet ne postavlja spomenikov. Efijsal bo imel na čelu pečat izdajalca za vedno, in Raffel, ki je izdal Andreja Hoferja, bo predmet zaničevanja, dokler bo kak Tirolec pri življenju.

Ako je gotovo, da so Buharin, Rykoff, Yagoda, Rakovsky izdajalce ruske domovine, so prejeli kar izdajica zasluži.

Iveri.

Višinski je bil silno hud pri procesu v Moskvi. Imajo med seboj. O Yagodu je rekel, da je "ruski Capone". Prosveta ima, da je dejal: "Take zločince, ki morijo in ugrabljajo, lahko trpi Amerika, ampak Rusija ni Amerika". V angleškem listu pa stoji: "...but Russia is — thanks God — not America". Dlako cepiš. Ničeno. Res čudno bi bilo, ko bi ateisti rekel "thanks God", fraze morda ni mogel obiti, in vsaj v Prosveti tega ni. Sinež, ki loviš take muhe.

SIRITE AMER. SLOVENCA

HEMEROIDI
Zaradi nepilne krvavitve hemeroidov uporablja Dr. H. M. Lancaster...
FLORIAN DRUG CO., 2206 E. So. Pulaski Rd., Chicago, Ill.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Učite se angleščine iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec
Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road.

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv
slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois